

Posudek oponenta na bakalářskou práci: **Konceptuální chování papouška šedého**

Autor: Karolína Suková; Oponent: Kateřina Klapilová

Práce K. Sukové pojednává o poměrně komplikovaném tématu z oblasti srovnávací kognitivní psychologie – schopnosti papoušků žako osvojit si koncept stejnosti a počtu. Jedná se o poměrně složité kognitivní operace, jež dosud nebyly u papoušků prokázány.

Předem podotýkám, že nejsem odborníkem na autorkou zvolené téma, nicméně domnívám se, že se a) poměrně nesnadno vymezují jednotlivé typy kognitivních operací, jež stojí za jednotlivými „koncepty“ b) že podobné studie zahrnují velmi složité experimentální designy. Proto jsem se na začátku čtení práce obávala, jak se zvoleného úkolu autorka zhostí.

Je však nutno říci, že v teoretické části se autorce daří text velmi přehledně strukturovat, jednotlivé koncepty srozumitelně vymezovat a demonstrovat na velmi podrobných popisech zkoumání konceptuálního chování u různých živočišných druhů, které se možná může zdát místy až zbytečně zdlouhavé, nicméně mně jako čtenáři to k pochopení velmi pomáhalo. Teoretický úvod je tedy, na rozdíl od předchozích studentských textů na dané téma, s nimiž jsem se náhodou setkala, čitelný a srozumitelný. Nevím však, nakolik rozvíjí např. citované review od Zentall (2008). Celkem bylo v textu citováno 31 zdrojů, převážně zahraničních. V teoretické části bych snad uvítala podrobnější popis ekologie a etologie papoušků žako, s případným přiblížením toho, proč by právě testované kognitivní schopnosti měly být u nich přítomné (tzn. jakou funkci by pro ně mohly mít v jejich přirozeném prostředí). Tuto otázku bych ponechala na obhajobu práce. Dále se domnívám, že by mohla být uvedena stádia kognitivního vývoje dětí, v rámci nichž se ukazuje postupný vývoj zmiňovaných dovedností (tím ovšem neříkám, že strategie a procesy objevující se u malých dětí musí být nutně stejné či podobné jako u jiných živočišných druhů. Samotnou by mne ovšem zajímalo, v čem bychom mohly nalézat rozdíly).

Praktická část práce je kvalitní v tom smyslu, že na základě skutečně náročného experimentu ověřuje vytýčené smysluplné hypotézy. V tomto smyslu jsou podle mého názoru data natolik kvalitní, že by měly vyústit v publikaci. Určitým problémem je však ne příliš šťastná strukturace praktické části. Popis designu experimentu se např. popisuje ne v části metod, ale v na místě, kde je popisován experiment s vranami, tzn. předchozí výzkum. Vzhledem ke složitému designu bych doporučovala tvořit co nejvíce schémat a přehledných tabulek (v nichž bych doporučovala fáze nazývat slovně, ne čísly, pro mne jako pro čtenáře bylo velmi namáhavé si vše pamatovat a orientovat se), tabulky podrobněji popisovat a vysvětlovat. Co se designu výzkumu týče, domnívám se, že by bylo více než vhodné při statistickém testování zohlednit dobu mezi jednotlivými cvičeními. Dále jsem se chtěla zeptat, zda by nebylo vhodné rovněž randomizovat pořadí cvičení ve fázích 2,3,4. Nemůže být rychlost osvojování dána rovněž povahou nabízených stimulů, což by se při randomizaci částečně odbouralo? Toho se týká rovněž má otázka ohledně popisu a interpretace dat – nelze např. vyvozovat, že pro některé z papoušků je těžší nebo lehčí pracovat s podněty určitých typů?

Práci celkově považuji za kvalitní a obhajitelnou a navrhuji (s ohledem na neobvyklou časovou náročnost realizace projektu) hodnocení **výborně** až **velmi dobře** v závislosti na obhajobě.

V Praze 18.6. 2012

Mgr. Kateřina Klapilová, PhD.